

Tlačová správa Slovenského centra dizajnu

Národná cena za produktový dizajn 2015 – výsledky 12. ročníka súťaže

Miesto vyhlásenia výsledkov:

Hurbanové kasárne, Kollárovo nám. 10, Bratislava

Termín:

29. 5. 2015 slávnostné vyhlásenie výsledkov (len na pozvánky)

30. 5. – 12. 7. 2015 výstava NCD 2015

Súťaž Národná cena za produktový dizajn 2015 pozná svojich víťazov.

*Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Národná cena za produktový dizajn 2015 sa uskutočnilo dňa 29. 5. 2015 o 19:00 v Hurbanových kasárňach na Kollárovom námestí 10 v Bratislave za účasti generálnej riaditeľky Sekcie umenia a štátneho jazyka Ministerstva kultúry Zuzany Komárovej, generálneho riaditeľa Sekcie vysokých škôl, vedy a výskumu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Petra Plavčana, generálneho riaditeľa Sekcie priemyslu a obchodu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky Vladimíra Turčeka, pozvaných hostí, súťažiacich autorov, výrobcov a zástupcov médií. Súčasne bola otvorená výberová výstava **Národná cena za produktový dizajn 2015**, ktorá prezentuje verejnosti výsledky súťaže. Výstava v galérii dizajnu Satelit v Hurbanových kasárňach bude verejnosti prístupná v čase od **30. 5. do 12. 7. 2015**.*

Po prvýkrát v histórii súťaže sa organizátori rozhodli organizovať súťaž každý rok a hodnotiť striedavo samostatne produktový a komunikačný dizajn. NCD 2015 bola v tomto zmysle zameraná na profesionálny a študentský produktový dizajn. Dvanásť ročník súťaže bol vyhlásený v súlade s pozmeneným štatútom a inovovanými súťažnými podmienkami. Pre súťažiacich pribudla nová kategória - Experimentálny produktový dizajn, do ktorej sa mohli prihlásiť profesionáli aj študenti. Zmena sa týkala aj vyhodnotenia súťaže - prihlásené dizajny posúdila len 7 členná porota s medzinárodným zastúpením. Súťažiaci mohli získať aj viac ocenení.

Do súťaže sa zaregistrovalo celkovo 134 prihlášok, z toho autori predložili porote na posúdenie 121 prác; 58 v kategórii profesionálny produktový dizajn, 44 v kategórii študentský produktový dizajn a 19 v novej kategórii experimentálny produktový dizajn.

Prihlásené dizajny hodnotila v dňoch 30. – 31. 3. 2015 sedemčlenná medzinárodná porota v zložení: Anton Bendis, dizajnér – predseda poroty, členovia – Pavel Masopust, dizajnér, Lenka Žižková, teoretička dizajnu, pedagogička, ČR, Ferdinand Chrenka, dizajnér a pedagóg, Peter Paliatka, dizajnér, pedagóg, Zuzana Šidlíková, dizajnérka, teoretička dizajnu, Bibiána Lalahová, riaditeľka Odboru medzinárodných aktivít Slovak Business Agency.

Porota rozhodla o udelení Národnej ceny za produktový dizajn 2015. Toto najvyššie ocenenie získal produkt **Krbové keramické kachle NOX**, dizajn Michal Staško, výrobca Athenika, s. r. o., Piešťany. Kategória Experimentálny produktový dizajn bola otvorená pre všetkých súťažiacich. Národnú cenu za experimentálny produktový dizajn získal **Hasiaci dron**, dizajn Adam Tóth, STU Bratislava, Ústavu dizajnu, pedagóg Tomáš Nagy.

Najlepšia študentská práca získala Cenu ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Porota ju udelila študentskému produktu pod názvom **She, tehotenský a ovulačný test pre nevidiace ženy**, dizajn Nikoleta Čeligová, Vysoká škola výtvarných umení Bratislava, pedagóg Ferdinand Chrenka.

V zmysle súťažných podmienok boli udelené 2 Ceny za produktový dizajn 2015. Ich držiteľmi sa stali:

Colorcode 2015 odevná kolekcia, dizajn Lenka Sršňová, spoluautori Michaela Bednárová, Ondrej Jób, výrobca Lenka Sršňová a **svietidlo SPIKER**, dizajn Anton Zetocha, výrobca OMS s. r. o., Dojč. Porota neudelila Cenu za trvalo udržateľný dizajn, nakoľko žiadna z prihlásených prác nespĺňala v plnom rozsahu kritéria pre udelenie tejto ceny. Namiesto toho porota udelila o jednu Cenu poroty navyše.

Cenu poroty získali: projekt **Flowers for Slovakia: Lost & Found by Vitra**, autor projektu Peter Olah, spoluautor Lars Kemper, škola STU Bratislava, Ústav dizajnu, pedagogička Michala Lipková, výrobca Vitra Koncept, s. r. o., Praha a **Memonik, hmatová spoločenská hra nielen pre nevidiacich**, dizajn Nikoleta Čeligová, výrobca Nikoleta Čeligová.

Minister hospodárstva Slovenskej republiky rozhodol o udelení Zvláštnej ceny ministra hospodárstva SR určenej pre výrobcu za systematické uplatňovanie dizajnu vo firemnej stratégii. V tomto ročníku cenu získala firma **NOVESTA, a. s., Partizánske**, vedúci výrobca gumovej a textilnej obuvi v Európe. Na základe odporúčania odbornej poroty udelil zvláštnu cenu aj minister kultúry Slovenskej republiky, a to osobnosti za významné aktivity v oblasti dizajnu – cenu získal **doc. Ing. Štefan Klein, akademický sochár (1959), dizajnér, konštruktér, pedagóg.**

Organizátori dali možnosť výberu najlepšieho dizajnu aj širokej verejnosti, a to prostredníctvom hlasovania na webovej stránke SCD. Najviac hlasov získala práca **Popular A3, elektrónkový zosilňovač**, dizajn Maroš Ďurík, Augustín Zubo, Popular / Michal Rafaj, výrobca RMC s. r. o., Nová Dubnica.

V deň otvorenia výstavy udelili zástupcovia médií Designum, Denník N, H.O.M.i.E., Rádio Devín, Trend, TrendyBývanie a Projekt Cenu novinárov. Získal ju **Memonik, hmatová spoločenská hra nielen pre nevidiacich**, dizajn Nikoleta Čeligová, výrobca Nikoleta Čeligová.

Výsledky súťaže sú okrem výstavy zdokumentované v časopise Designum 2/2015 a 9 filmovými dokumentami.

Vizuál súťaže: Matúš Lelovský a Emil Drličák,

Koncepcia, architektonické riešenie a realizácie výstavy: Matúš Lelovský a Peter Liška.

Filmové dokumenty: Daniel Rihák

Produkcia slávnosti: Martin Hasák

*Súťaž **Národná cena za dizajn** vyhlasujú Slovenské centrum dizajnu a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky za spoluúčasti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.*

Súťaž je otvorená č pre dizajnérov, výrobcov, grafických dizajnérov a klientov, ale aj pre študentov dizajnu, aby mohli konfrontovať svoju prácu v širšom meradle, získavať kontakty s praxou a naopak, ponúknuť výrobe inovatívne koncepty.

Od roku 2015 bude vypisovaná každoročne, striedavo pre produktový a komunikačný dizajn.

Organizátori:

Slovenské centrum dizajnu, Ministerstvo kultúry SR

Spolupráca:

Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Partner:

DAAD

Odborný garant pre oblasť podnikania:

Slovak Business Agency

Podujatie mediálne podporili:

Designum, Denník N, TrendyBývanie, H.O.M.i.E., Projekt, Spolok architektov Slovenska, AI magazine, Drevársky magazín, Interiér – Exteriér, ASB – architektúra, stavebníctvo, biznis, Informácie, Dom a bývanie, Kam Do Mesta, Designby.sk, Design Cabinet CZ, ObchodnaUlica.sk, Bratislavaguide.com, Rádio_FM,

Kontakt:

Slovenské centrum dizajnu

Jakubovo nám. 12

P.O. Box 131

814 99 Bratislava

20477315

e-mail: scd@scd.sk, www.scd.sk,

Za informácie zodpovedá:

RNDr. Margita Michlíková, tajomníčka súťaže NCD 2015

02/20477315, 0918/110255, e-mail:margita.michlikova@sdc.sk

Národná cena za produktový dizajn 2015 – výsledky súťaže dizajnu

Národná cena za produktový dizajn 2015

Krbové keramické kachle Nox

Dizajn Michal Staško

Výrobca Athenika, s. r. o., Piešťany

Krbové keramické kachle Nox zaujali spojením minimalistického racionálneho tvarovania so silným emotívnym účinkom – ktorým je nostalgia bez sentimentálnosti. Jednoduchý vlnkový keramický profil v hre odleskov a tieňov okolitého sveta dômyselne skrýva delenie jednotlivých kachlíc. Produkt je modulárnou stavebnicou, ale pôsobí dojmom monolitu, ktorý vyžaruje teplo. Stavebnicové riešenie je vhodné pre výrobcu, skladovanie ale aj samotnú funkciu ohrievacieho telesa. Zvlnený profil zväčšuje povrch pre vyžarovanie tepla a zároveň brzdí konvektívny vzdušný prúd pri ich povrchu a tým eliminuje prašnosť. Horný uzatvárací segment s priehlinami, na ktorých je možné ohriať kamienky z Váhu a tak „ukradnúť“ kúsok tepla je nielen poetickým zakončením celého krbu ale aj dobrou ilustráciou toho, ako dizajnér rozumie použitému keramickému materiálu a technológii jeho spracovania. Vtipné detaily otvárania dverok, premyslené technické riešenie a aj to, že sa vďaka svojmu dizajnu krbové kachle Nox „znesú“ s rozmanitými typmi interiérov im dáva aj zaujímavý komerčný potenciál. Je to ukázkový príklad toho, k čomu môže viesť spojenie osvieteného investora a šikovného dizajnéra.

Národná cena za experimentálny produktový dizajn 2015

Hasiaci dron

Dizajn Adam Tóth

Škola STU Bratislava, Ústav dizajnu

Pedagóg Tomáš Nagy

Porota ocenila koncepciu nového spôsobu hasenia, estetickú kvalitu produktu a komunikatívnosť prezentácie. Súčasný trend lietajúcich hračiek a kamerových systémov v oblasti hry a zábavy dostal navrhovanou víziou hasiaceho dronu nový rozmer. Experiment nie je kategóriou neuskutočniteľných snov, ale môže byť inšpiráciou a impulzom pre vznik reálneho produktu.

Hasiaci dron je experimentom alebo víziou v dizajne. Ide o zaujímavý problém, ktorý sa snaží autor vyriešiť netradičným spôsobom. Téma záchranu ľudí a majetku pri požari lietajúcim dopravným systémom ovládaným diaľkovo takúto predstavu naplňuje. Produkt nemá ambíciu vyriešiť všetky problémy spojené s hasením. Autor logicky definuje problematiku a rozsah účelnosti navrhovaného prístroja a jeho predpokladané parametre. Dizajn je podriadený funkcii a reprezentuje výtvarne citlivého autora.

Cena ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR za študentský produktový dizajn

SHE, tehotenský a ovulačný test pre nevidiace ženy

Dizajn Nikoleta Čeligová

Škola Vysoká škola výtvarných umení Bratislava

Pedagóg Ferdinand Chrenka

Porota ocenila profesionálne a príkladne citlivé riešenie veľmi intímneho problému nevidiacich žien a dievčat, ktoré pre svoj hendikep nie sú schopné opticky zistiť začínajúce tehotenstvo alebo

menštruáciu. Tento produkt prispieva k zvýšeniu ich sebavedomia, dôstojnosti a samostatnosti i v najširších ľudských záležitostiach. Súčasne je indikátorom svetla, tmy a farieb. Tehotenský a ovulačný test SHE je hapticky príjemný trojuholníkový predmet, ktorý žena môže uložiť aj do dámskej kabelky. Jeho nevidiacej majiteľke prináša niekoľko významných informácií – funguje na báze senzoru svetla, tmy a indikátoru farieb a preto aj ako jednoduchý tehotenský a ovulačný test (bez asistencie vidiaceho človeka) ako aj indikátor príchodu a odchodu menštruácie. Prístroj komunikuje s majiteľkou zvukovými signálmi. Je hermeticky uzatvorený, ľahko umývateľný a hygienický. Podobne sofistikovaný multifunkčný produkt nie je v ponuke ani v hospodársky vyspelých krajinách, ktoré poskytujú nevidiacim pre zvýšenie životného komfortu najnovšie materiálové a technologické novinky.

Cena za produktový dizajn 2015

COLORCODE 2015, odevná kolekcia

Dizajn Lenka Sršňová
Spoluautori: Michaela Bednárová, Ondrej Jób
Výrobca Lenka Sršňová

Aktuálna odevná kolekcia Colorcode 2015 pokračuje v tendencii predchádzajúcich kolekcii autorky, so šľavňatým rukopisom pestrosti, vďaka ktorému je značka jednoducho zapamätateľná. Väčšie farebné bloky sa striedajú s drobnými štruktúrami, drobné štruktúry s jednofarebnými odevnými časťami. Vzniká tak dynamický, avšak vyvážený celok. Kolekcia je mladistvá, neprehliadnuteľná, zároveň pohodlná a nositeľná. Vo výsledku sa pozitívne odrazila najmä spolupráca odevnej dizajnerky s textilnou. Michaela Bednárová navrhla dezény, ktoré sa uplatnili na šatách, kabátoch, overaloch a nohaviciach. Spolupráca umožnila prepojiť motív s konkrétnym strihom odevu, kruhy a kocky či ich prieniky opticky rozohrali kolekciu. V dezénoch je zakomponované aj samotné logo kolekcie, ktoré graficky spracoval dizajnér Ondrej Jób.

Cena za produktový dizajn 2015

SPIKER svietidlo

Dizajn Anton Zetocha
Výrobca OMS s. r. o., Dojč

Klinovitý tvar svietidla SPIKER pripomínajúci ostrie, prekvapivo nevzbudzuje strach, skôr príjemné pocity. Úsporné, skoro asketické použitie rovinných a cylindrických plôch nie je samoučelné. Nie je to len obal modernej LED technológie. Každá jeho časť má svoju funkciu – pre priame alebo nepriame osvetlenie. Citlivo riešené detaily technologických spojov a zavesenia lampy ešte zvyrazňujú silný účinok dizajnu. Je silný a zároveň akosi samozrejmy a nevtieravý, neodvádza zbytočne pozornosť od toho najdôležitejšieho – od svetla.

Cena poroty

Flowers for Slovakia: Lost & Found by Vitra

Autor projektu Peter Olah
Spoluautor Lars Kemper
Škola STU Bratislava
Pedagogička Michala Lipková
Výrobca Vitra Koncept, s. r. o., Praha

Flowers for Slovakia je projektom Petra Olaha a Larsa Kempera, ktorí v spolupráci s Ústavom dizajnu FA STU od roku 2009 podporuje kolaboráciu študentov s renomovanými výrobnými podnikmi. V rámci spolupráce sa vyzdvihuje remeselná tradícia a hľadanie určitých prejavov národnej identity. Projekt Lost & Found by Vitra je výsledkom spolupráce študentov s firmou Vitra. Študenti z rôznych vysokých škôl prepájali estetiku tradičného ľudového nábytku s estetikou značky Vitra. Výsledky workshopu boli prezentované na jedenástich výstavách doma i v cudzine. Projekt Flowers for Slovakia

dáva príležitosť mladým talentom vstúpiť do reality výrobných parametrov a zároveň je príslubom popularizácie domáceho dizajnu aj medzi laickou verejnosťou.

Cena poroty

MEMONIK, hmatová spoločenská hra nielen pre nevidiacich

Dizajn Nikoleta Čeligová

Výrobca Nikoleta Čeligová

Porota pozitívne ohodnotila iniciatívu autorky, ktorá úspešne dopracovala pôvodne študentský koncept, využila medzeru na trhu, podnikateľský inkubátor a start-up program, čím koncept posunula do finálneho produktu pripraveného pre užívateľa. V súčasnosti je vyrobených a pripravených do predaja 100 ks hier.

MEMONIK je hmatová spoločenská hra na princípe pexesa, ktorú môžu hrať vidiaci, ako aj nevidiaci hráči. Rozvíja sústredenosť, priestorovú orientáciu, hmatovú pamäť, jemnú motoriku, ale aj tímového ducha. Obohacuje hráčov o nové podnety, ktoré spoločne objavujú a popritom si cvičia svoju sústredenosť. To všetko v rozmanitej škále farieb, 18-tich rôznych materiálov a dezénov, čo je v súčasnosti najväčšia ponuka v rámci spoločenských hier. Hra je atraktívna nielen pre hendikepovaných, ale aj vidiacich užívateľov, keďže odhaľuje ďalšiu, im neznámu dimenziu a takto pomáha prepájať dve paralelné vnímania jedného sveta a ľudí v ňom.

Zvláštna cena ministra kultúry SR

Štefan Klein

za šírenie dobrého mena slovenského umenia a vzdelávania v oblasti dizajnu

Dizajnér, konštruktér, pedagóg, zakladateľ a vedúci Ateliéru transport dizajnu na Vysokej škole výtvarných umení. Počas 20 rokov fungovania ateliéru inicioval množstvo úspešných projektov s renomovanými svetovými automobilovými značkami (VW, Audi, Ford, BMW, Renault, Škoda...) Úspešné spolupráce sú najlepším dôkazom toho, že ateliér transport dizajnu má na Slovensku svoje opodstatnenie. Dnes spolu študuje v ateliéri okolo 30 študentov, ktorí zvyčajne pracujú na jednom alebo dvoch projektoch Veľa absolventov našlo svoje uplatnenie práve u týchto svetových značiek a desiatky ďalších dizajnérov pracujú v automobilovom priemysle na rôznych pozíciách alebo v iných odvetviach. Zásluhou Štefana Kleina získal ateliér rešpektované postavenie a jeho povest' už dávno presiahla rozmer stredoeurópskeho regiónu..

V roku 1997 získal Národnú cenu za dizajn za motorový rušeň R 755 (spolu s Ivanom Čobejom), v roku 1999 Baničovú cenu (za ľahký elektrický automobil). V roku 2015 získal cenu Krištáľové krídlo v kategórii výtvarné umenie za AeroMobil a vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy.

Profesijne sa venuje dizajnu dopravných zariadení. V súčasnosti robí úspešný výskum v oblasti alternatívnych dopravných prostriedkov - lietajúce auto- AeroMobil. Lietajúce auto je viac ako 20 rokov jeho reálnym autorským projektom, ktorý sa snaží systematicky vyvíjať a priviesť do praktického života. Štefan Klein pokračuje v dlhej rodinnej tradícii a roky sa pohybuje v oblasti letectva, automobilov, dizajnu i konštrukcie.

Žije v Nitre.

Zvláštna cena ministra hospodárstva SR

Novesta, a. s., Partizánske

V súčasnosti je firma NOVESTA, a. s., Partizánske vedúcim výrobcom gumovej a textilnej obuvi v Európe, jej značka je považovaná za producenta vysoko kvalitnej módnej obuvi. V posledných dvadsiatich rokoch sa spoločnosť zameriavala hlavne na výrobu pracovnej obuvi, keď však v roku 2010 pridala do svojho portfólia líniu „fashion“, ukázalo sa to ako veľmi úspešný a vizionársky krok. Novú éru naštartoval aj zrod vlastného dizajnérskeho a marketingového oddelenia a zastrešenie úplne novým logom. Slovenský výrobca obuvi Vulkan Partizánske, a. s., kúpil českú spoločnosť Novesta Zlín v roku 2010. Značka Novesta, ktorá vznikla v roku 1992, zaujímala na českom trhu významné miesto, čo firma Vulkan využila a rozhodla sa pod týmto názvom ponúkať kvalitnú certifikovanú obuv. Zhodou okolností odkúpenie značky a spúšťanie novej línie módnej obuvi sa uskutočnilo v približne rovnakom čase. Prvý model, ktorý sa začal vyrábať pod značkou Novesta, bol model s názvom STAR – čo bol

redizajn česko-slovenskej športovej klasiky, ktorý bol nepochybne najúspešnejším modelom textilnej obuvi vyrábanej v bývalom Československu.

V súčasnosti je kolekcia značky Novesta rozdelená do troch línií: Fashion, Hobby a Professional. Všetky modely sa vyznačujú špičkovou kvalitou a originalitou, využívajú prírodné materiály ako kaučuk, bavlna, ľan. Pre spokojnosť zákazníkov sa Novesta, a.s. snaží o sústavnú inováciu modelov – hlavne zo zameraním na model STAR, ktorý sa ukázal ako nosný produkt fashion línie. Dizajn a kvalita produktov Novesty presvedčili nielen na domácej pôde. Viac ako 95 % vyrobenej obuvi končí na zahraničných trhoch vo viac ako 40 krajinách sveta, s najsilnejšími odberateľmi v štátoch Francúzsko, Dánsko, Fínsko, Japonsko a Južná Kórea. Novesta prostredníctvom premysleného marketingu, strategických krokov a inovácií na poli dizajnu, sa neprestajne snaží udržiavať pozornosť aj slovenských a českých zákazníkov.

Cena za trvalo udržateľný dizajn - neudelená

Porota mala v roku 2015 možnosť udeliť Cenu za trvalo udržateľný dizajn. V súťaži síce boli prihlásené práce spĺňajúce parciálne kritériá pre takéto ocenenie, celkový dojem bol však rozpačitý a rozporuplný. Niekedy vznikol dojem, že rozsiahle podporné texty k jednotlivým výrobkom s nimi vôbec nesúvisia. Preto sa porota rozhodla cenu neudelieť. Tým samozrejme nechce nikoho znechutiť, je treba akceptovať každého, kto sa odhodlal ísť s „kožou na trh“. Niektoré práce môžu byť určite prínosom napríklad v didaktickej oblasti. Do budúcnosti by mohlo pomôcť, ak by sa podarilo motivovať ekonomicky silné spoločnosti, ktoré by v rámci svojho PR mohli spolufinancovať projekty s týmto zameraním. V súvislosti s chýbajúcim kandidátom na udelenie Ceny za trvalo udržateľný dizajn vznikla otázka: Je táto nepochybne aktuálna téma marketingovo taká slabá, že spadá do témy utópie?

Prírodnou ašpiráciou mnohých dizajnérov je zanechať na svete za sebou „stopu“. Už dlhší čas, paradoxne, je známe, že „stopa“, konkrétne ekologická stopa po dizajnérom navrhovaných produktoch by mala byť čo najmenšia. Z dizajnéra, tvorca túžob vlastníť a používať ním navrhovaný produkt, sa stáva človek zodpovedný za celý životný cyklus výrobku. Prehnane povedané. Má totiž množstvo spolupáchateľov – nielen on sám roztáča koleso spotreby. V neposlednom rade sú to aj sami zákazníci, ktorí svojou voľbou pri kúpe zdôvodňujú zmysel a oprávnenie existencie daného produktu. Peniaze, za ktoré sa nakupuje je možné „natlačiť“, zdroje, z ktorých sa produkt vyrába, sú však obmedzené. Vieme, že cena je výsledkom istej rovnováhy medzi dopytom a ponukou. Pozornosť zákazníka je ovplyvňovaná nielen cenou, ale tiež rôznymi marketingovými stratégiami, jednou z nich je aj komunikácia s potenciálnym zákazníkom. Často jednostranná, niekedy zavádzajúca. Preto také časté používanie (a zneužívanie) slov: „eko“, „bio“, „enviro“..., nálepiek z recyklačnými znakmi, stromami, dúhami atď.

Cena internetového hlasovania

Popular A3, elektrónkový zosilňovač, dizajn Maroš Ďurík, Augustín Zubo, Popular / Michal Rafaj, výrobca RMC, s. r. o., Nová Dubnica

Cena novinárov

MEMONIK, hmatová spoločenská hra nielen pre nevidiacich

Dizajn Nikoleta Čeligová
Výrobca Nikoleta Čeligová